

Birželio 4 d. bibliotekoje prasideda projektas „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje XI“, skirtas populiarinti Valstybės kultūros ir meno premijomis (nacionaline ir vyriausybės) apdovanotų menininkų kūrybą Panevėžio regione.

Filme - kino žvaigždės gyvenimas

Visą vasarą, ketvirtadieniais, 16 val. žiūrėsime filmus, susitiksime su jų režisieriais, aktoriais. Pirmas renginys, vyksiantis birželio 4 d., – dok. filmas „Vaiva. Gyvenimas už lango“ (rež. Valdas Babaliauskas).

Dokumentiniame filme pasakojama apie kino ir teatro aktorę Vaivą Mainelytę, 2019 m. Vyriausybės kultūros ir meno premijos laureatę. Viena žymiausių Lietuvos teatro ir kino aktorių šiame filme vaidina pati save. Sužinosime apie dramatišką gyvenimo įvykį, kai į jos šeimos pastatytą vasarnamį gražiam Puvočių kaime, Dzūkijoje, trenkė žaibas ir sudegino iki pamatų.

V. Mainelytė sukūrė daug įsimintinų vaidmenų kine ir teatre. Nepamirštama jos Jurga iš legendinio miuziklo „Velnio nuotaka“ (rež. A. Žebriūnas, 1974 m.). Žiūrovus žavėjo aktorės vaidmenys filmuose „Vyru vasara“ (rež. M. Giedrys, 1970 m.), „Maža išpažintis“ (rež. A. Araminas, 1971 m.), „Tadas Blinda“ (rež. B. Bratkauskas, 1972 m.), „Mainai“ (rež. R. Vabalas, 1977), „Vasara baigiasi rudenį“ (rež. G. Lukšas, 1981 m.), „Edeno sodas“ (rež. A. Puipa, 2015), populiariame lietuviškame seriale „Giminės“.

Aktorė V. Mainelytė pelnė svarių apdovanojimų, tarp jų – „Auksinę gervę“ (2012) už viso gyvenimo nuopelnus lietuviškam kinui, Vytauto Didžiojo ordino Karininko kryžių (2004), ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro didįjį kryžių (2012), Lietuvos vyriausybės kultūros ir meno premiją (2019).

Teatre daugiausiai kūrybinės energijos ji atidavė Lietuvos nacionaliniam dramos teatrui. Dirbo Šiaulių dramos teatre, „Vaidilos“ teatre. Buvo įkūrusi savo teatrą „Vaidilos ainiai“.

Teatro istorikė ir teatrologė Irena Aleksaitė, apibūdindama V. Mainelytės fenomeną, sako, kad jos kūrybinį likimą lėmė, sakyčiau, pati gamta – aktorės grožis, jos išskirtiniai duomenys – nepaprastas švelnus moteriškas patrauklumas, klasikiniai veido bruožai, dailus stotas.

Legendiniai aktoriai ir režisieriai

Birželio 11 d. vyks iškilmingas sezono atidarymas – režisierius Audronis Liuga pristatys savo

naują filmą „Tėvo kėdė“ apie Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatą, teatro režisierių Eimuntą Nekrošį.

Liepos 2 d. numatomas susitikimas su kino režisieriumi, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatu Algimantu Puipa ir jo naujausio filmo „Kita tylos pusė“ pristatymas. Kartu su juo turėtų dalyvauti dokumentinio kino režisierė Janina Lapinskaitė. Liepos 9 d. Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato Juozo Javaičio filmo „Vieno buto istorija. V. Mykolaitis-Putinas“ peržiūra ir diskusija su režisieriumi.

Rugpjūčio 6 d. žiūrovus kvies ypatingas renginys – susitikimas su legendine aktore Regina Varnaite. Filmą apie išskirtinio talento aktorę „Laimė būti kartu“ pristatys jo autorė, R. Varnaitės duktė Aušra Eidukaitytė. Neįtikėtina, bet akivaizdu, kad 93 m. scenos meistrė, sukūrusi visą plejadą įsimintinų vaidmenų, iki šiol nėra gavusi Valstybinės premijos, nors yra pelniusi daugybę reikšmingų apdovanojimų: Lietuvos respublikinė premija (1997), Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino V laipsnio ordinas (2000), Fortūnos statulėlė už ištikimybę profesijai (2002), Santakos I-ojo laipsnio garbės ženklas (2007), Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Garbės ženklas „Nešk savo šviesą ir tikėk“ (2012).

Tam, kad projektas būtų sėkmingai tęsiamas, bus išigyta dokumentinių filmų ir papildyta bibliotekos mediateka, skirta regiono švietimo ir kultūros įstaigų lankytojų individualiam naudojimui.

Literatūros klasikai ir šiandienos talentai

„Literatūros ir kino dienos bibliotekoje XI“ orientuojasi į įvairaus amžiaus, profesijų ir socialinių grupių žmones, literatūros specialistus ir vyresniųjų klasių moksleivius, senjorus, visus, kurie domisi lietuvių literatūra ir menu. Projekto metu 12-oje Panevėžio regiono viešųjų bibliotekų bus organizuojami Valstybės kultūros ir meno premijomis apdovanotų menininkų kūrybos vakarai.

Išskirtinius renginius numatoma surengti rašytojo Justino Marcinkevičiaus 90-mečio, filmų kūrėjo Jono Meko 100-mečio, literatūrologės ir rašytojos Viktorijos Daujotytės 75-mečio paminėjimams. Renginiai numatomi laureatams rašytojams – Danutei Kalinauskaitei, Sigitui Parulskiui, aktoriams Rolandui Kazlui, Dariui Meškauskui ir kitiems.

Organizuojant renginius bus naudojama dešimtmetį bibliotekoje renkama vertinga premijų laureatų kinematografinių portretų, jų kūrybos ekranizacijų ar apie juos sukurtų dokumentinių filmų mediateka.

Renginius papildys mini knygų mugės su premijų laureatų kūrybos naujienomis ir leidyklų naujausiais leidiniais. Renginių meninę vertę kurti bus kviečiami Panevėžio dramos teatro aktoriai ir koncertinių įstaigų atlikėjai.

Projekto metu Panevėžio apskrities G.Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje ketinama surengti išskirtinį renginį skirtą aktoriui, Vyriausybės kultūros ir meno premijos laureatui Albinui Kėleriui, dažnai savo talentą dovanojančiam įvairiuose miesto renginiuose, tačiau dar nei karto nebendravusio su publika savo paties kūrybos vakare.

Šiais metais projekte numatoma pasinaudoti Amsterdamo bibliotekos patirtimi ir G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekoje organizuoti pokalbius „Valanda su rašytoju“. Bibliotekoje įkurtoje grafikos studijoje bendrauti su jaunimu ir dalintis savo patirtimi bus kviečiamos menotyrininkė, poetė Laima Kreivytė, aktorė ir poetė Birutė Marcinkevičiūtė-Mar, dailėtyrininkė Giedrė Jankevičiūtė.

Šiais metais būsite vėl kviečiami spręsti interaktyvų kryžiažodį, skirtą laureatų kūrybos populiarinimui viešojoje interneto erdvėje. Kryžiažodį rasite bibliotekos feisbuke. Teisingai jį išsprendusieji bus apdovanoti bibliotekos prizais.

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos informacija

